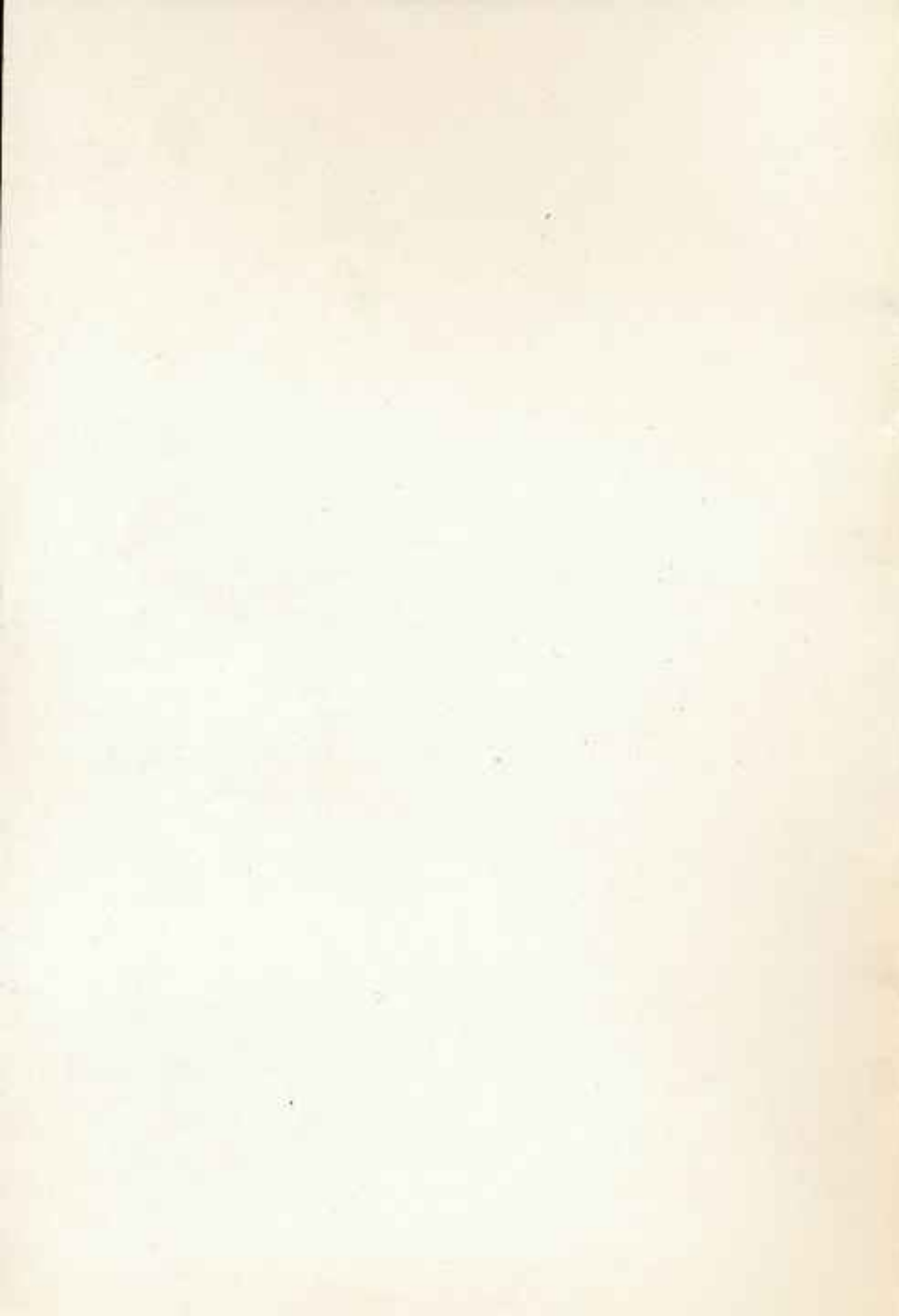

SPORT w ekslibrisie

**Maria Grybel-Meksuła
Alfred Gauda**

SPORT w ekslibrisie

**MUZEUM KULTURY FIZYCZNEJ I SPORTU
LUBLIN 1988**

Autorzy ekslibrisów na okładce:
I str. — Lou STRIK (Holandia)
IV str. — Władysław ZWIERIEW (ZSRR)

WYSTAWA

ze zbiorów Alfreda GAUDY
w MUZEUM KULTURY FIZYCZNEJ I SPORTU
w Lublinie
kwiecień—wrzesień 1988

Scenariusz

Małgorzata GRYBEL-MEKSUŁA, Alfred GAUDA

INFORMATOR

Redakcja
Małgorzata SYCHUT

Opracowanie graficzne i techniczne
Alfred GAUDA

Wydawca

MUZEUM LUBELSKIE W LUBLINIE

Druk: Intrograf L-n, z. 379-88 n. 700 Z-d. 1 A-8/44

Kolejne, XXIV Igrzyska Olimpijskie są doskonałą okazją do szerokiej popularyzacji idei olimpijskich, różnych dyscyplin sportowych, a także działań artystycznych tematycznie związanych z kulturą fizyczną i sportem.

Sztuki plastyczne, obok literatury, muzyki, filmu i fotografii, należą do tych dziedzin, w których inspiracja sportem znajduje widoczne odzwierciedlenie w postaci wielu obrazów, grafik, rzeźb, medali. Ta tematyka znalazła również miejsce w ekslibrisach — małych formach graficznych stworzonych dla określonych osób czy instytucji jako znak własności ich księgozbioru.

W bogatych zbiorach ekslibrisowych Alfreda Gaudy znajduje się ponad 700 księgoznaków zawierających motywy sportowe. Na wystawę wybrano blisko 500 ekslibrisów wykonanych przez 208 twórców z 20 krajów. Zawarte w nich elementy i motywy pozwalają na kojarzenie ich z 37 szeroko rozumianymi dyscyplinami sportowymi, z których najliczniej reprezentowane są szachy, żeglarstwo, taternictwo, jeździectwo, piłka nożna, narciarstwo, lekkoatletyka i wędkarstwo. Wśród wybranych ekslibrisów zwracają uwagę te, które

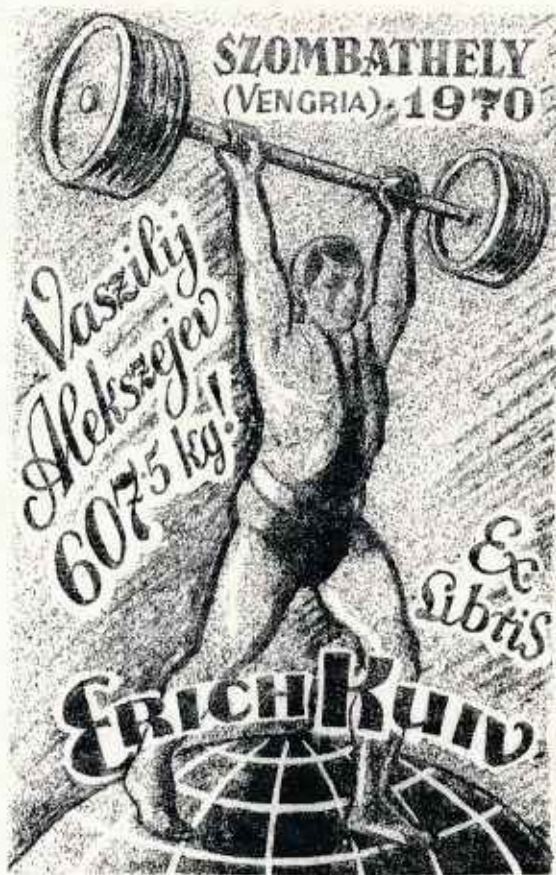

KLEMENS RACZAK — PL

zadeedykowano wybitnym sportowcom. Można od-
czytać m.in. takie nazwiska, jak Gari Kasparowa
i Anatolija Karpowa — mistrzów świata w sza-
chach; gimnastyczek: Olgi Korbut i Nadii Coma-
neci; lekkoatletów: Ireny Szewińskiej, Grażyny
Rabsztyń i Janusza Sidło; pięcioboistów: Janusza
Peciaka i Pawła Ledniewa; mistrzów w podno-
szeniu ciężarów: Waldemara Baszanowskiego i Wa-
silija Aleksiejewa; piłkarza Aleksandra Błochina;
tenisisty Wiesława Gąsiorka; szybowniczki Adeli
Dankowskiej; zapaśnika Antoniego Zajkowskiego;
żeglarza Leonida Teligi; hokeisty Władysława Tre-
tiaka. Są też ekslibrisy znanych w kraju działaczy
i dziennikarzy sportowych: Bohdana Tomaszew-
skiego, Jacka Żemantowskiego czy trenera piłkar-
skiego Jacka Gmocha, a także wiele innych de-
dykowanych sportowcom, sympatykom sportu,
bądź też miłośnikom wybranych dyscyplin spor-
towych uprawiających je dla przyjemności i zdro-
wia.

Przedstawione na wystawie prace pochodzą
często spod dłuta wybitnych twórców polskich
i zagranicznych. Reprezentują różnorodne style
i techniki graficzne. Spotyka się zatem ujęcia rea-
listyczne, symboliczne i niemal abstrakcyjne, sta-
tyczne i dynamiczne, poważne i niekiedy żartobli-
we. Ich wspólną cechą jest przekazanie niepowta-
rzalnego klimatu sportu.

Wystawy ekslibrisów z motywami sportowymi
nie mają w Polsce zbyt odległej tradycji. Pierwszą
ekspozycję z tego zakresu, obejmującą 200 eksli-

JENŐ KERTES-KOLLMANN — H

brisów z 10 krajów, ze zbiorów Klemensa Raczka, zorganizowano w Poznaniu w 1975 r. W następnych latach kilkakrotnie prezentowano ekslibrisy szachowe, najczęściej ze zbiorów Jerzego Giżyckiego — autora cennej publikacji „Z szachami przez wieki i kraje”. Wystawy odbyły się w Bydgoszczy (1979), Warszawie (1980), Częstochowie (1984), Nałęczowie (1984 — ze zbiorów A. Gaudy).

Wystawa w Muzeum Kultury Fizycznej i Sportu w Lublinie jest zatem największą dotychczas prezentacją ekslibrisów sportowych w Polsce. Organizatorzy wyrażają nadzieję, że zachęci ona środowisko sportowców i miłośników sportu do posiadania własnych ekslibrisów, które zdobić będą ich księgozbiory.

DYSCYPLINY SPORTOWE REPREZENTOWANE NA WYSTAWIE

Balonowy sport	Piłka ręczna
Baseball	Pływanie
Boks	Podnoszenie ciężarów
Brydż sportowy	Skoki do wody
Gimnastyka sportowa	Sport motocyklowy
Golf	Sport samolotowy
Hokej na lodzie	Sport spadochronowy
Jeździectwo	Strzelectwo sportowe
Kajakarstwo	Szachy
Kolarstwo	Szermierka
Koszykówka	Szybownictwo
Lekkoatletyka	Taternictwo
Lotniarstwo	Tenis stołowy
Łucznicтво	Tenis ziemny
Łyżwiarstwo	Wioślarstwo
Narciarstwo	Wędkarstwo
Narty wodne	Zapasy
Pięciobój nowoczesny	Żeglarstwo
Piłka nożna	

Antal
LOVASH

JERZY DRUŻYCKI — PL

OBJAŚNIENIE SKRÓTÓW

- A — Austria
- AUS — Australia
- CDN — Kanada
- CS — Czechosłowacja
- D — Republika Federalna Niemiec
- DDR — Niemiecka Republika Demokratyczna
- DK — Dania
- F — Francja
- GB — Wielka Brytania
- H — Węgry
- I — Włochy
- N — Norwegia
- NL — Holandia
- P — Portugalia
- PL — Polska
- R — Rumunia
- SF — Finlandia
- SU — ZSRR
- USA — Stany Zjednoczone A.P.
- YU — Jugosławia

AUTORZY EKSPONOWANYCH PRAC

- Zygmunt Acedański — PL
Jan Hasso Agopsowicz — PL
Tadeusz Andrusiewicz — PL
Károly Andruskó — YU
Rajmund Aszkowski — PL
Ryszard Baloń — PL
Ryszard Bandosz — PL
S. Gebus Baraniecka — SU
Wojciech Barylski — PL
Jan Battermann — NL
Oleg Biesiedin — SU
Roman Binek — PL
Christian Blaesbjerg — DK
Antoni Bogucki — PL
Ferenc Bordás — H
Czesław Borowczyk — PL
L. Botteri — I
Antoni Brosz — PL
Tadeusz Budynkiewicz — PL
Nico Bulder — NL
Alfonas Cepauskas — SU
Ireneusz Chmurzyński — PL
Wojciech Cieślak — PL
I. Cygankow — SU
Jan Czech — PL
Władimir Czekajłow — SU
Wiktor Daniel — H
Roy Davies — AUS
Nikołaj Demidlenko — SU
R. Dichevicius — SU
Zbigniew Dolatowski — PL
W. Dozorec — SU
Jarosław Drązek — PL
Jerzy Drużycki — PL
Dafinel Duinea — R
Károly Dukai — H
Stasys Eidrigėvičius — PL
Hans Eilnberger — A
F. Emler — CS
Dias Ferreira — P
Antal Fery — H
Kálmann Szabó
Gáborjani — H
Miroslaw Gatalewicz — SU
Alfred Gauda — PL
T. Gaworzewski — PL
S.G. — SU
A. Gedminas — SU
Aleksiej Gierasimow — SU
Bogusław Gilewicz — PL
Antoni Gołębniak — PL
Aleksiej Gorbokoń — SU
Edward Grabowski — PL
Jerzy Grosman — PL
Zenon Gumlenny — PL
Andrzej Gurba — PL
Jenő Haranghy — H
Roland Heeren — NL
Maria Helenius — SF
Helmirlitta Honkanen — SF
Hans Hornhaven — DK
Hermann Huffert — D
László Imets — R
László Illés — H
Bożis Jakowlew — SU
Vytautas Jakštas — SU
K. Jodkaitis — SU
F. Jarga — R

KÁROLY VÁRKONYI — H

Zbigniew Józwik — PL
Valerionas Jucys — SU
Nikołaj Kalita — SU
Richard Kaljo — SU
Jenő Kertes-Kölmann — H
Andrzej Kamiński — PL
Zdzisław Karpiński — PL
S. Katauskas — SU
László Kékesi — H
Czesław Kelma — PL
Max Kislinger — A
Erwin Klein — R
M. Bauer Klimbacher — D
Marian Knobloch — PL
Rudolf Kopyłow — SU
Willy Kornhern — D
W.M. Kosar — SU
V. Kosciuszka — SU
Władysław Kościelniak — PL
Andres Krämer — D
Leszek Krochmalski — PL
Leonid Kuris — SU
Juuzo Kusik — SU
J. Kuzniecowa — SU
K.C. Kozłowski — SU
Anna László — H
Keld Larsen — DK
Mariaelisa Leboroni — I
Esko Lepp — SU
Rajmund Lewandowski — PL
Boris Lewiown — SU
Aleksiej Litwinow — SU
Inge Look — SF
Stanisław Luckiewicz — PL
Stanisław Majorow — SU
Jullu Martin — R
Otakar Mařík — CS
Välno Mäkelä — SF
W. M. — N

Boris Malinin — SU
Ludwik Maciąg — PL
Otto Mednis — SU
József Menyhárt — H
Jocelyn Mercier — F
Ziemowit Michałowski — PL
Henryk Niedziński — PL
Michail Mierinow — SU
Aleksander Miklowda — SU
Arisztid Nagy — H
Árpád Nagy — H
László Lázár Nagy — H
Piotr Nakonieczny — PL
Németh Nándor — USA
Zbigniew Ogielski — PL
Wiesław Osewski — PL
Herbert Ott — D
Norbert Ott — D
Ludwik Paczyński — PL
G. Panteliuk — SU
Zdzisław Pakielewicz — PL
Stanisław Para — PL
Paul Pedersen — DK
Juozas Petrauskas — SU
Béla Petry — USA
István Pinter — H
J. Połomski — PL
Aleksander Pope — GB
Ottmar Premstaller — A
Barbara Przychodzka — PL
Jorma Piironen — SF
Klemens Raczek — PL
Károly R. Radványi — H
Ferenc Rakoczy — H
Maija-Liisa Raski — SF
German Ratner — SU
János Répce — H
Vilnis Resnis — SU
Willy Richter — DDR

ALEKSANDER MIKLOWDA — SU

Czesław Rodziewicz — PL
Stanisław Rończak — PL
Terho Ropponen — SF
Dainis Rožkalns — SU
Jan Różański — PL
Jerzy Różański — PL
D. Sanousek — CS
Galina Satonina — SU
Helena Sawicka — PL
Aleksander Sazonow — SU
A. Schaffer — H
Luciano Schiavo — I
Gustaw Schmäger — PL
Bogusław Szczepańczyk — PL
Krzysztof
Szczepańczyk — PL
Eugenia Szejewska — PL
Janusz Skibor — PL
Konstanty Maria
Sopoćko — PL
A. Wiesebran-Spier — NL
Maria Ihescu Stanciu — R
Jan Stańda — PL
Béla Stettner — H
Pétr Stranad — CS
Lou Strik — NL
Wiktor Szapil — SU
Leonid Szczetniew — SU
Władimir Szefer — SU
László Szentesy — H
Imre Szilágyi — H
Stefan Szmał — PL
Tadeusz Szumarski — PL
Józef Szuszkiewicz — PL
Wojciech Słiwa — PL
Izla Šapiro — SU

Gerhard Tag — DDR
Józef Tarłowski — PL
Jewgienij Terechow — SU
Jerzy Tomaszek — PL
Pekka Torma — SF
Kazimierz
Nekanda-Trepka — PL
Peteris Upiitis — SU
Ralf Utermöhlen — D
Károly Várkonyi — H
Asta Vendu — SU
Anglada Villa — P
Vytautas
O. Virkau — USA
Józef Wanag — PL
Jerzy Waygart — PL
Joachim Warzecha — DDR
Dezső Weiss — H
Josef Weiser — CS
Jurgen Willner — D
Krystyna Witkowska — PL
Leszek
Frey-Witkowski — PL
Kazimierz
Wiszniewski — PL
Remo Wolf — I
Patrizia Wollenhaupt — D
Czesław Woś — PL
Krystyna
Wróblewska — PL
Krystyna Wójcik — PL
Italo Zetti — I
Właczysław Zwieriew — SU
Tadeusz R. Zurowski — PL
oraz twórcy nieustaleni

KAZIMIERZ NEKANDA-TREPKA — PL

KLEMENS RACZAK — PL

MICHAŁ MIERINOW — SU

DAFINEL DUINEA — R

NÉMETH NÁNDOR — USA

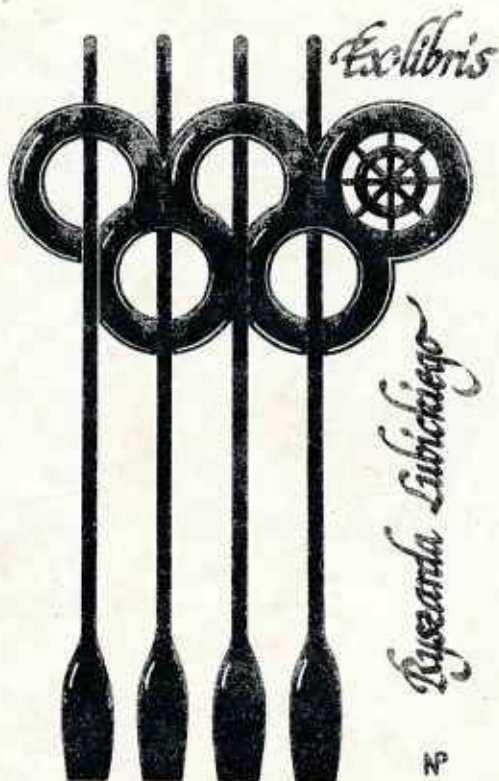

WŁADIMIR CZEKARKOW — SU

EX LIBRIS

CZESŁAW KELMA — PL

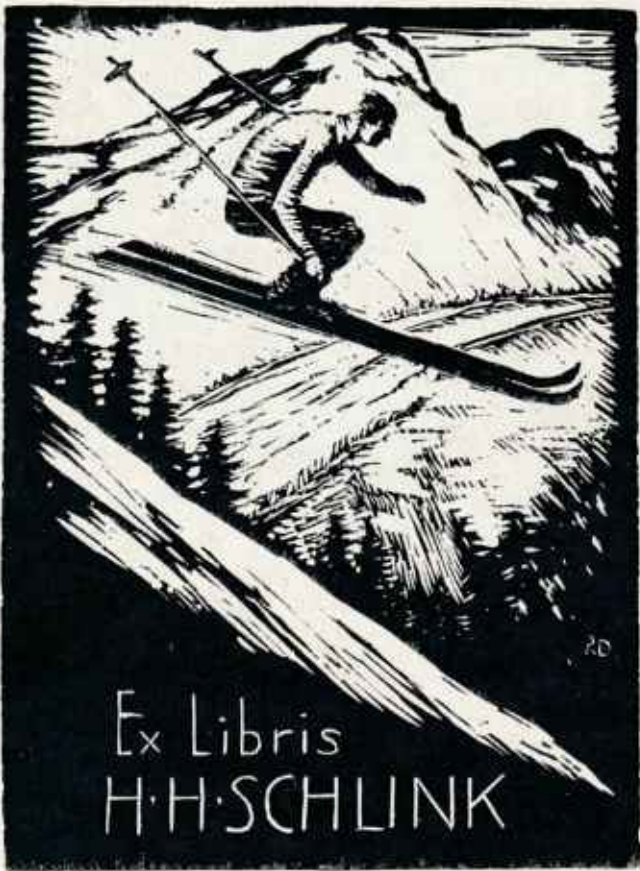
PIOTR NAKONIECZNY — PL

ALFRED GAUDA — PL

ALEKSIEJ S. LITWINOW — SU

ROY DAVIES — AUS

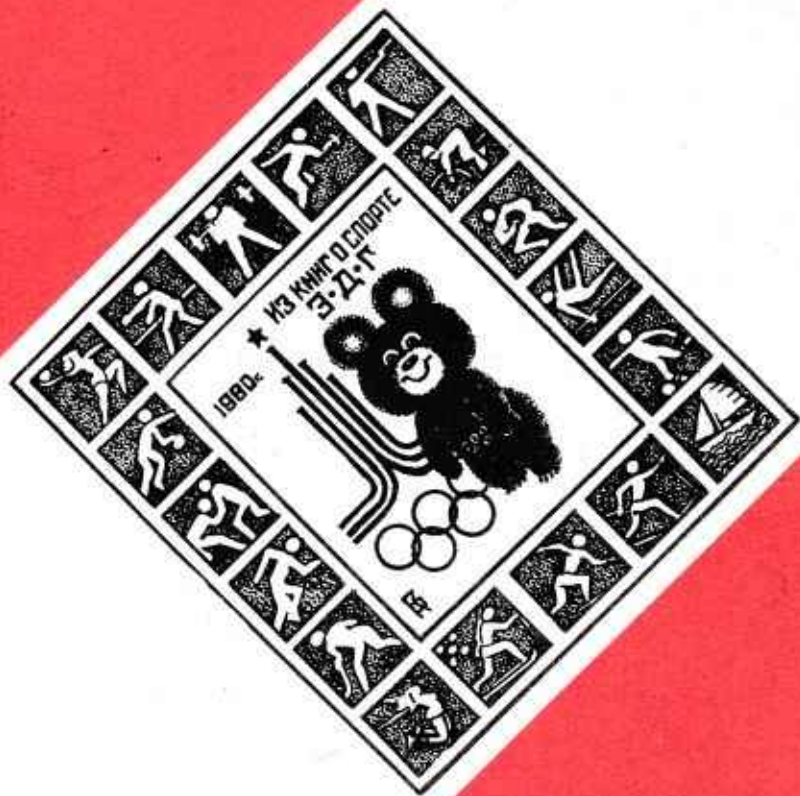
JAN HASSO AGOPSOWICZ — PL

NOTATKI :

Pod ekslibrisami **ANTALA LOVASHA**
i **JERZEGO GIŻYCKIEGO** (s. 11, 22)
omyłkowo zamieniono autorów tych prac.

Przepraszamy.

Wystawa